

Asia: VN/894/2022

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi työsopimuslain 1 luvun 1 §:n muuttamisesta

Yleiset huomiot

Yleiset huomionne esityksestä.

Osuuskuntayhdistys Coop Finland ry (aiemmin Osuustoiminnan Kehittäjät – Coop Finland ry) on pienosuuskuntien, erityisesti työosuuskuntien ja näiden jäsenten yhteenliittymä, jonka tavoitteena on edistää pienosuuskuntien toimintaedellytyksiä työllistäjinä ja palvelun tarjoajina. Yhdistys on perustettu vuonna 1997 ja sen toiminta on valtakunnallista. Coop Finland on jäsenenä Osuustoimintakeskus Pellervossa ry:ssä ja Euroopan tuotanto - ja palveluosuuskuntien liitossa CECOP:ssa.

Yhdistyksemme jäsenet ovat kohdanneet työosuuskuntien osa-aikaisesti työllistyvien jäsenten ongelmia niin te-toimistojen kuin myös työttömyyskassojen tulkitsessa henkilöiden työsuhdeasemaa työttömyysturva-oikeuden kannalta vaihtelevasti. Vaikka esimerkiksi viranomaisten työttömyysturvaohjeistuksessa on tänä vuonna asiaa pyritty selkeyttämään, kaivattaisiin edelleen varmempaa ja ennakoitavampaa tulkintaa työsuhteen määrittelystä.

Ehdotettu muutos ei muuta nykytilannetta olennaisesti, kokonaisharkintaa tehdään käytännön epäselvissä tilanteissa nytkin eikä kokonaisharkinnan tuominen nykyisen lain perusteluista lakitekstiin ei muuta juuri mitenkään nykytilannetta.

Muutos ei auta harkintaa tekeviä tahoja tai viranomaisia ratkaisun tekemisessä.

Esityksen yleisperustelut

Huomionne esityksen yleisperusteluista.

Työoikeuden yleisenä tarkoituksena on heikommassa asemassa olevaksi katsotun työntekijän suojeleminen ja tämä periaate on pidettävä mielessä myös epäselvän tilanteen tulkinnassa. Työsuhde tuo monenlaista turvaa paitsi työsuhteessa, myös sosiaaliturvan puolella verrattuna itsenäiseen ammatinharjoittamiseen. Siksi epäselvissä tapauksissa pitäisi tulkintaa johtaa työsuhteen suuntaan. Oletusarvona ja lähtökohtana pitää olla työsuhde silloin, kun kyse ei selvästi ole yrittäjänä toimimisesta ja tämä pitäisi selvästi kirjoittaa myös lakiin.

Esityksen tavoitteena tuntuu olevan epäselvien tilanteiden tulkinnan johdatus yrittäjyyden suuntaan, mikä on vastoin sitä, mitä työoikeuden yleisenä periaatteena on pidetty eli työntekijäosapuolen suojaamista.

Esityksen vaikutukset

Huomionne esityksessä arvioiduista vaikutuksista.

Työn tekemiseen on tullut nykyisen lain säätämisen jälkeen uusia muotoja. Yhä useampi työntekijä tekee työnsä muuten ja muualla kuin perinteisellä työnantajan työpaikalla välittömän johdon ja valvonnan alaisena. Tämä korostuu erityisesti asiantuntijatyössä ja muussa itsenäisesti toteutettavassa työssä. Itsenäinen työnteko oman asiantuntemuksen perusteella ei tietenkään saa tarkoittaa sitä, ettei kyse olisi työsuhteesta tehtävästä työstä. Samoin esimerkiksi asiakkaiden ja toimeksiantojen itsenäinen hankkiminenkaan ei itsessään voi olla työsuhteen este, onhan erilaisia asiakkuuksiin ja laskutukseen perustuvia palkkaustapoja tunnettu jo ennenkin myös työsuhteisessa työssä.

Jos työnantajan direktio-oikeus halutaan säilyttää työsuhteen tunnusmerkkinä, se on määriteltävä mutta määritelmä ei voi olla tiukka. Suoraa työnantajan johtamista ja valvontaa tapahtuu käytännössä yhä harvemmin asiantuntijatyössä ja tunnusmerkin täyttymiseen pitää riittää se, että työnantajalla on mahdollisuus puuttua työhön ja sen tekemiseen tarvittaessa.

Osapuolten välisestä sopimuksesta ilmi käyvälle yhteiselle tahtotilalle pitää tulkinnassa antaa suurempi painoarvo silloin, kun tahtotilana on työsuhde. Päinvastaisessa tapauksessa harkintaa pitää olla enemmän, koska työsuhteen kaltaisen työn muotoilussa yrittäjätoiminnaksi saattaa hyvin olla kyse työnantajan vastuiden ja velvollisuuksien välttelmisestä ja yrittäjäriskin siirtämisestä työntekijälle.

Työsopimuslain 1 luvun 1 §:ään ehdotettava muutos

Huomionne pykälään ehdotettavasta muutoksesta ja sen säännöskohtaisista perusteluista.

Ehdotettu muutos ei muuta nykytilannetta olennaisesti, kokonaisharkintaa tehdään käytännön epäselvissä tilanteissa nytkin eikä kokonaisharkinnan tuominen nykyisen lain perusteluista lakitekstiin ei muuta juuri mitenkään nykytilannetta.

Muutos ei auta harkintaa tekeviä tahoja tai viranomaisia ratkaisun tekemisessä.

Hänninen Jarmo

Osuustoiminnan Kehittäjät - Coop Finland ry - Nimi on muuttunut, uusi on
Osuuskuntayhdistys Coop Finland ry